

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 9 listopada 2017 r.

PS-VII.431.7.2017

Pan
Lukasz Kuliś
Wójt Gminy Banie Mazurskie
ul. M. Konopnickiej 26
19-520 Banie Mazurskie

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu Wójtowi treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Gminy w Baniach Mazurskich, 19-520 Banie Mazurskie, ul. M. Konopnickiej 26, NIP: 8451057087, REGON: 000531306, w siedzibie jednostki kontrolowanej oraz na terenie gminy w celu przeprowadzenia oględzin obiektów cementarnictwa wojennego.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Lukasz Kuliś – Wójt Gminy Banie Mazurskie wybrany w wyborach bezpośrednich 30 listopada 2014 r., obowiązki objął w dniu 8 grudnia 2014 r., tj. z chwilą złożenia ślubowania wobec Rady Gminy Banie Mazurskie.

[Dowód: akta kontroli str. 1-2]

- [imię] [nazwisko] – Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej, Inwestycji i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Banie Mazurskie, na zajmowanym stanowisku od dnia 6 maja 2015 r. na czas nieokreślony.

[Dowód: akta kontroli str. 3]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- Jan Kosiorek – inspektor wojewódzki - samodzielne stanowisko pracy ds. ochrony dziedzictwa narodowego w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 49/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, pełniący funkcję przewodniczącego zespołu, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.840.2017 z dnia 13 września 2017 r., który w dniu 13 września 2017 r. złożył oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 4-5]

- Emilia Orzoł – inspektor wojewódzki - samodzielne stanowisko pracy ds. ochrony dziedzictwa narodowego w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – legitymacja służbowa nr 48/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pisemnego, imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.841.2017 z dnia 13 września 2017 r., która w dniu 13 września 2017 r. złożyła oświadczenie o braku istnienia przesłanek uzasadniających wyłączenie od udziału w przedmiotowej kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 6-7]

Termin kontroli: kontrola rozpoczęła się i zakończyła w dniu 22 września 2017 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 6 (2017).

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena realizacji powierzonych Gminie Banie Mazurskie zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych.
- okres objęty kontrolą: od dnia rozpoczęcia realizacji zadań objętych Porozumieniem do dnia 22 września 2017 r.

Jednostka kontrolowana została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem nr PS-VII.431.7.2017 z dnia 11 września 2017 r. W dniu kontroli jednostkę reprezentował Wójt Gminy Banie Mazurskie Łukasz Kuliś, któremu kontrolujący okazali stosowne imienne upoważnienia, a także zapoznali z przedmiotem, zakresem oraz sposobem przeprowadzenia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 525 z późn. zm.), w związku z § 5 Porozumienia Nr PS-VII.5230.1.1.2017 zawartego w dniu 19 maja 2017 r. pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Banie Mazurskie w sprawie powierzenia Gminie prowadzenia zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych (Dz. Urz. woj. warm.-maz. poz. 3116 z 17 lipca 2017 r.).

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Urzędu Gminy w Baniach Mazurskich ocenia się pozytywnie.

W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, że w okresie objętym kontrolą zadania wynikające z przedmiotu kontroli realizuje Referatu Gospodarki Komunalnej, Inwestycji i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Banie Mazurskie. Po zapoznaniu się z przedłożonym Regulaminem Organizacyjnym jednostki, stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 18/2016 Wójta Gminy Banie Mazurskie z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Baniach Mazurskich (ze zmianami) rozpoznano, że do zakresu działania ww. Referatu, zgodnie z § 21 ust. 107 należy: „nadzór nad utrzymaniem czystości i porządku w miejscach pamięci wskazanych przez organy Gminy, sprawowanie opieki nad grobami i cmentarzami wojennymi, w zakresie objętym porozumieniem z organami administracji rządowej”.

[Dowód: akta kontroli str. 8-18]

Obowiązki wynikające z powierzonych gminie zadań wykonują pracownicy Referatu GKIS - zatrudniony na stanowisku podinspektora ds. infrastruktury technicznej i drogowej oraz - referent ds. cmentarzy i transportu zbiorowego. Kontrolowane zadania zostały ujęte w zakresach czynności obu pracowników, odpowiednio: w części „zadania” pkt 32 oraz w części II pkt 18. Bezpośrednim przełożonym pracowników jest - Kierownik Referatu, która udzielała kontrolującym informacji i wyjaśnień, a ponadto udostępniała niezbędne dokumenty objęte przedmiotem kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 19-28]

Z okazanej kontrolującym dokumentacji wynika, że na stanowiskach pracy jest prowadzona, wydzielona z teczki macierzystej, podteczka oznaczona symbolem i hasłem: 4120.1 Zabytki nieruchome/cmentarze wojenne” z kat. arch. akt „A”. Zgromadzona w niej dokumentacja obejmuje m.in. zapotrzebowanie na środki finansowe na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych w 2017 r., sprawozdanie z realizacji zadania dot. opieki nad grobami i cmentarzami wojennymi za II okres 2016 r. wraz z załącznikami, korespondencję prowadzoną z Wydziałem Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie związaną z przejęciem w 2017 r. zadań z zakresu administracji rządowej, dotyczących obowiązku utrzymania grobów i cmentarzy wojennych wraz przedmiotowym Porozumieniem, dokumentację sporządzoną w związku z przeprowadzonym rozeznaniem rynku na wykonanie usługi dot. prac porządkowo-pielęgnacyjnych na cmentarzach wojennych, umowę z wyłonionym wykonawcą prac, informację z urzędu wojewódzkiego w Olsztynie o możliwości zwiększenia dotacji na 2017 r. wraz z dodatkowym zapotrzebowaniem złożonym przez Gminę Banie Mazurskie, korespondencję z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Olsztynie Delegatura w Elku w sprawie zaopiniowania programu prac na cmentarzach i grobach wojennych, sprawozdanie z realizacji zadania dot. opieki nad grobami i cmentarzami wojennymi za I okres 2017 r. z załącznikami, zawiadomienie o przedmiotowej kontroli.

Kontrolującym okazano także teczkę oznaczoną symbolem 7041, do którego zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt, przypisane jest hasło: „Ewidencja cmentarzy na terenie jednostki samorządu” („A”), ze zgromadzonymi w niej 23 kartami ewidencyjnymi grobów i cmentarzy wojennych z okresu I wojny światowej oraz archiwalnymi kartami cmentarzy z lat 90. ub. w.

Spśród zaewidencjonowanych miejsc pamięci w rejestrze zabytków nieruchomych województwa warmińsko-mazurskiego z Gminy Banie Mazurskie figurują następujące obiekty: cmentarz wojenny żołnierzy rosyjskich z I wojny światowej w Żabinie, cmentarz wojenny żołnierzy niemieckich z I wojny światowej w Żabinie, cmentarz wojenny żołnierzy rosyjskich z I wojny światowej w Surminach oraz cmentarz wojenny z I wojny światowej w Mieczulach (Mieczniki).

W związku z charakterem obiektów i zamiarem przeprowadzenia prac konserwatorskich polegających na uczytelnieniu napisów na betonowych krzyżach i nagrobkach, po ich uprzednim oczyszczeniu i uzupełnieniu ubytków, Gmina Banie Mazurskie wystąpiła do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie Delegatura w Elku z wnioskiem o zgodę na ich przeprowadzenie na 8 obiektach cmentarnictwa, w tym na 2 cmentarzach wojennych w Żabinie i Miecznikach ujętych w rejestrze zabytków. Ostatecznie tymi pracami zostaną objęte kwatery wojenne nieujęte w rejestrze zabytków w miejscowościach: Banie Mazurskie (2 kwatery zbiorowe), Lisy (kwatery wojenne) i Obszarniki (2 kwatery wojenne), na wykonanie których przeznaczone są dodatkowe środki finansowe z budżetu Wojewody w kwocie 2.300 zł, tj. zgodnie

ze złożonym zapotrzebowaniem. Z uwagi na specjalistyczny charakter planowanych do wykonania prac, Gmina Banie Mazurskie wystąpiła z kolejnym pismem do WUOZ w Olsztynie Delegatura w Elku o wyrażenie opinii w tej sprawie, która nie wpłynęła do dnia kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 29-32]

W związku z zaplanowanym remontem na kwaterach wojennych, kontrolujący poinstruowali pracowników Referatu GKIS o konieczności aktualizowania kart ewidencyjnych obiektów objętych tymi pracami. Powyższe należy dokonać poprzez uzupełnienie lub dołączenie do karty stosownego opisu (zakres prac, data ich wykonania, źródła finansowania), wraz z dodatkową dokumentacją fotograficzną. Pozwoli to na prześledzenie historii obiektu i prowadzonych na nim działań. Zasady te obowiązują w przypadku kolejnych prac remontowych na tych grobach, jak też remontów prowadzonych na innych tego typu obiektach. Karty należy uzupełniać i poprawiać również w oparciu o pozyskane z różnych źródeł informacje, np. odnośnie liczby, nazwisk i narodowości pochowanych, ilości nagrobków, wpisu do rejestru zabytków.

Zadania będące przedmiotem kontroli kontrolowana jednostka przejęła na mocy Uchwały Nr XVI/86/2012 Rady Gminy w Baniach Mazurskich z dnia 24 maja 2012 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim w sprawie powierzenia gminie Banie Mazurskie zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących utrzymania grobów i cmentarzy wojennych. Na tej podstawie Wójt Gminy Banie Mazurskie w dniu 19 maja 2017 r. zawarł z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim Porozumienie Nr PS-VII.5230.1.1.2017. Określone w nim środki finansowe w kwocie 10.000 zł wpłynęły na konto jednostki w dniu 7 czerwca 2017 r.

[Dowód: akta kontroli str. 33]

W toku kontroli ustalono, że wykonanie zadań określonych w przedmiotowym Porozumieniu Wójt Gminy Banie Mazurskie zlecił firmie „...”, na podstawie umowy nr GKIS.4120.1.2017 zawartej w dniu 28 czerwca 2017 r. Usługą objęto 5 najlepiej wyeksponowanych i odwiedzanych przez mieszkańców i turystów obiektów cmentarnictwa wojennego z czasów I wojny światowej w miejscowościach: Żabin (2 cmentarze wojenne), Obszarniki (2 kwatery wojenne) i Jezierzyny (kwatery zbiorowa). Wynagrodzenie za wykonanie zlecenia od lipca 2017 r. do dnia 31 października 2017 r., jest ryczałtowe i wynosi 10.000 zł brutto. Środki finansowe na ten cel pochodzą z dotacji Wojewody. Zgodnie z umową zapłata wynagrodzenia następuje w dwóch transzach: pierwsza płatna za wykonanie prac do dnia 31 sierpnia 2017 r., druga – za prace wykonane w okresie od 1 września 2017 r. do 31 października 2017 r. Odbiór robót odbywa się na podstawie protokołu częściowego, sporządzanego na koniec każdego miesiąca objętego umową (lipiec-październik) oraz protokołu końcowego, poświadczanych każdorazowo dokumentacją fotograficzną. Do czasu kontroli odbiór zleconych prac porządkowo-pielęgnacyjnych nastąpił 31 lipca 2017 r. i 29 sierpnia 2017 r., na okoliczność czego spisano protokoły częściowego odbioru. Wykonawca złożył w UG Banie Mazurskie fakturę Nr FV 22/2017 z dnia 29 sierpnia 2017 r. na kwotę 5.000 zł (I transza), którą przelano na wskazany rachunek bankowy 31 sierpnia br.

Na podstawie przedłożonych dokumentów ustalono, że zostały one opisane stosownie do § 3 Porozumienia Nr PS-VII.5230.1.1.2017 zawartego pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Banie Mazurskie w dniu 19 maja 2017 r., tj. wskazano źródła finansowania, sprawdzono

i podpisano przez osoby uprawnione pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, zatwierdzono do wypłaty oraz opłacono.

Zgodnie z udzielonymi kontrolującym wyjaśnieniami, na kolejnych 7 obiektach w miejscowościach: Banie Mazurskie (2 kwatery wojenne), Lisy (kwatery wojenna), Mieczniki/Miczuły (cmentarz wojenny), Surminy (cmentarz wojenny), Widgiry (kwatery wojenna) i Wróbel (kwatery wojenna), prowadzone są prace pielęgnacyjne przez osoby zatrudnione w ramach prac interwencyjnych, społecznie użytecznych i robót publicznych. Czynności porządkowe na tych grobach i cmentarzach wojennych rozpoczęły się wiosną 2017 r., tj. przed podpisaniem Porozumienia z Wojewodą. Sprzęt oraz paliwo do środków transportu i kosiarek zapewnia Urząd Gminy w Baniach Mazurskich, co stanowi wkład jednostki w realizację powierzonego zadania.

Stan utrzymania miejsc spoczynku ofiar działań wojennych monitorują pracownicy Referatu Gospodarki Komunalnej, Inwestycji i Ochrony Środowiska UG w Baniach Mazurskich, odpowiedzialni za realizację powierzonych Porozumieniem zadań. Ponadto, w ramach nadzoru, przed opisaniem dostarczanych przez wykonawcę faktur i przekazaniem do dalszej realizacji, uporządkowane groby i cmentarze wojenne są co miesiąc wizytowane, z czego sporządzany jest protokół odbioru prac.

Kontrolującym poinformowano pisemnie, że w badanym okresie nie odnotowano skarg na stan utrzymania grobów i cmentarzy wojennych, jak też aktów wandalizmu. Nie był sprawowany jakiegokolwiek patronat społeczny nad tymi miejscami pamięci, np. przez uczniów miejscowych szkół czy organizacje społeczne i kombatanckie. Groby i cmentarze wojenne są odwiedzane przez turystów i mieszkańców poszczególnych miejscowości, którzy okolicznościowo dekorują te obiekty zniczami.

[Dowód: akta kontroli str. 34-44; 29-30]

Na dzień kontroli z dotacji Wojewody w wysokości 10.000 zł, przekazanej na realizację zadań z zakresu bieżącego utrzymania grobów i cmentarzy wojennych, wydatkowano 5.000 zł (50% planu). Kwota ta stanowi wypłatę należności za prace wykonane do końca sierpnia 2017 r. przez firmę .

[Dowód: akta kontroli str. 45; 29-30]

Zgodnie z Porozumieniem Nr PS-V.5230.1.1.2017 z dnia 19 maja 2017 r., sprawozdanie merytoryczno-finansowe z realizacji zadań w nim określonych, następuje w dwóch terminach: do dnia 15 września 2017 r. i do dnia 15 stycznia 2018 r. Jednostka kontrolowana dotrzymała wyznaczonego terminu rozliczenia powierzonego zadania nadając w dniu 12 września 2017 r. pisemne sprawozdanie okresowe I z wykonania zadania w zakresie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych w 2017 r. (data wpływu do urzędu wojewódzkiego w Olsztynie 15 września br.). Dokonując oceny formalnej oraz merytoryczno-finansowej rozliczenia nie stwierdzono braków ani błędów w tym zakresie.

W dniu kontroli, w obecności Kierownika Referatu Gospodarki Komunalnej, Inwestycji i Ochrony Środowiska UG w Baniach Mazurskich oraz referenta ds. cmentarzy i transportu zbiorowego, przeprowadzono oględziny grobów i cmentarzy wojennych zlokalizowanych na terenie gminy. Ze względu na ich dużą ilość, dostępność i rozproszenie w terenie, przy wyznaczaniu obiektów do wizytacji kierowano się zasadą uzyskania najlepszych efektów oceny

stanu faktycznego przy możliwie najmniejszych nakładach. Opierając się na ww. kryteriach oględzinom poddano następujące obiekty cmentarnictwa wojennego:

- 1) kwatera wojenna żołnierzy armii rosyjskiej z I wojny światowej w Lisach,
- 2) kwatera wojenna żołnierzy armii rosyjskiej z I wojny światowej w Baniach Mazurskich,
- 3) kwatera wojenna żołnierzy armii niemieckiej z I wojny światowej w Baniach Mazurskich,
- 4) kwatera wojenna żołnierzy armii rosyjskiej z I wojny światowej w Jezierzynach (część wsi Ściborki),
- 5) cmentarz wojenny żołnierzy armii niemieckiej z I wojny światowej w Żabinie,
- 6) kwatera wojenna żołnierzy armii rosyjskiej z I wojny światowej w Obszarnikach,
- 7) kwatera wojenna żołnierzy armii niemieckiej z I wojny światowej w Obszarnikach.

W wyniku przeprowadzonych oględzin wytypowanych cmentarzy i grobów wojennych położonych na terenie gminy Banie Mazurskie, stwierdzono dokonywanie bieżących zabiegów pielęgnacyjnych na tych obiektach. Teren cmentarzy z grobami wojennymi jest uporządkowany, a ich otoczenie wykoszone i oczyszczone. Jednakże niektóre spośród wizytowanych obiektów cmentarnictwa wojennego, z uwagi na ich położenie (teren zdewastowanych dawnych cmentarzy, obszary zalesione i śródpolne) oraz upływ kilkudziesięciu lat, wymagają odrestaurowania, w szczególności zaś oczyszczenia nagrobków z mchu i porostów oraz uczytelnienia inskrypcji. Środki finansowe na realizację tego celu na 5 obiektach w miejscowościach: Banie Mazurskie (2 kwatery wojenne), Lisy oraz Obszarniki (2 kwatery wojenne), zostały zabezpieczone w budżecie Wojewody na 2017 r., w wysokości zgodnej ze złożonym przez jednostkę zapotrzebowaniem.

[Dowód: akta kontroli str. 46-57]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe oceny i wnioski wnoszę jedynie o kontynuowanie działań, w miarę posiadanych środków finansowych oraz w uzgodnieniu ze służbami konserwatorskimi, zmierzających do poprawy stanu zachowania grobów i cmentarzy wojennych na terenie gminy Banie Mazurskie, w szczególności w zakresie oczyszczenia nagrobków oraz uwidocznienia inskrypcji. Wykonane prace remontowo-renowacyjne należy każdorazowo odnotowywać w karcie ewidencyjnej danego obiektu, w sposób wskazany w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Artur Chojecki

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1229629.2568607.1948405
Nazwa dokumentu	Wystąpienie pokontrolne.pdf

Tytuł dokumentu	Wystąpienie pokontrolne.doc
Sygnatura dokumentu	PS-VII.431.7.2017
Data dokumentu	2017-11-09 16:53:19
Skrót dokumentu	329B568C4DDE567555D2FD8FBFC84D89509E78C4
Wersja dokumentu	1.3
Data podpisu	2017-11-09 16:53:17
Podpisane przez	Artur Henryk Chojecki WOJEWODA
	EZD 3.30.481.4063.6586
Data wydruku:	2017-11-14 09:02:02
Autor wydruku:	ORZOŁ EMILIA inspektor wojewódzki